

SAKKI ry:n lausunto sivistysvaliokunnalle

19.5.2021

Asia: VNS 3/2021 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022—2025

- Miten selonteossa julkisen talouden suunnitelmasta ([VNS 3/2021 vp](#)) huomioidaan koulutuspoliittisen selonteon ([VNS 1/2021 vp](#)) tavoitteet ja toimenpiteet?
- Korona-aikana syntyneet ongelmat koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta; osaamisvajeen korjaaminen ja hyvinvoinnin moniammatillinen tukeminen jo varhaiskasvatuksesta alkaen
- Veikkauksen tuotoilla rahoitettavat kohteet.

Yleiset huomiot

Pidämme ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen tarkoitettuja kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja erittäin tervetulleina ja tarpeellisina. Olisimme kuitenkin nähneet hyvänä, että rahoituksesta olisi tehty pysyvää. Opettajia ja ohjaajia on hankalaa ja epätarkoituksenmukaista palkata vuosittain lyhyiksi määräajoiksi, eikä siten saada syntymään pitkäjänteistä ja laadukasta toimintaa.

Oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamista koskevaa kokeilua ja siihen myönnettyä rahoitusta pidämme tervetulleena. On hyvä miettiä tapoja, joilla myös nuorempia opiskelijoita voidaan saada opiskelemaan oppisopimuksella.

Lähihoitajien koulutukseen on aiemmin päätetyn mukaisesti varattu sille kuuluva rahoitus, mitä pidämme hyvänä.

Koulutuspoliittisen selonteon toimenpiteistä ja tavoitteista varsinkin oppivelvollisuuden laajentaminen on huomioitu suunnitelmassa. Olemme tyytyväisiä siihen, että rahoitusta on saatu muutettua etupainotteisemmaksi, vastaamaan kulujen syntymisen ajoitusta. Muuten moni hyvä tavoite, esimerkiksi toisen asteen läheisempi

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry

Hakaniemenranta 1 C | 00530 Helsinki

www.sakkiry.fi | Y-tunnus: 0678133-8

yhteistyö tai alueelliset toimenpiteet saavutettavuuden suhteen jäävät vielä ilman konkretiaa.

Korona-ajan ongelmat vaativat nähdäksemme esitettyä vahvempaa huomioimista. Erityisen merkittävänä huolenaiheina näemme opiskelijoiden kokemukset ammatillisen osaamisen puutteista sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin heikkenemisen. Siirtymä etäopetukseen on toteutunut eri aloilla ja eri alueilla hyvin eri tavoin, osalla helpommin ja osalla vaikeammin. Erityisesti palvelualat ovat kärsineet sekä lähiopetuksen että työharjoittelupaikkojen puutteesta. Owal groupin toteuttamassa kyselyssä jopa 43% ammatillisen koulutuksen opiskelijoista koki, että heidän ammatillinen osaamisensa on jäänyt heikommaksi poikkeustilanteen vaikutuksesta. Opiskelijoiden osaamisen taso tulisiikin varmistaa tarvittavin keinoin, esimerkiksi käymällä läpi jokaisen opiskelijan osaamisen taso suhteessa tutkinnon vaatimuksiin ja tarjoamalla tarvittaessa lisäopetusta tai lisää harjoittelumahdollisuuksia. Puutteita on varsinkin käytännön osaamisessa, kun oppilaitoksen tai työpaikkojen opiskeluympäristöjä on ollut hankala käyttää. Toinen erityisen huolen nostattava aihe on ammatillisen koulutuksen yhteisöllisyys ja hyvinvointi. Kontaktit muihin opiskelijoihin ja oppilaitosyhteisöön ovat jääneet monilla vähäisiksi. Erityisen vahvasti nämä kehityskulut ovat iskeneet niihin, joilla on ollut jo ennestään vaikeuksia. Osaa näistä opiskelijoista ei ole tavoitettu poikkeusolojen aikana. Heille tulisi tarjota sekä ohjausta että opiskeluhuollon palveluita. Näihin tarkoituksiin on myönnetty lisärahoitusta, mutta pidämme hyvin harmillisena että tämä rahoitus on saatu päätettyä hyvin myöhään.

Veikkauksen tuottojen kompensointi vuosina 2022 ja 2023 on tarpeellista varsinkin järjestökentän toiminnan suunnitelmallisen kehittämisen ja jatkamisen kannalta. Rahoitus olisi hyvä saada kestäväälle pohjalle niin, että mahdollinen siirtymävaihe ei aiheuta toiminnassa ongelmia.

JUTTA VIHONEN

Puheenjohtaja

044 7530 581

jutta.vihonen@sakkiry.fi

EETU RAHKONEN

1.Varapuheenjohtaja

eetu.rahkonen@sakkiry.fi

Lisätietoja:

Matti Tujula

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry

Hakaniemenranta 1 C | 00530 Helsinki

www.sakkiry.fi | Y-tunnus: 0678133-8

edunvalvonnan asiantuntija
044 7766 048
matti.tujula@sakkiry.fi

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
Hakaniemenranta 1 C | 00530 Helsinki
www.sakkiry.fi | Y-tunnus: 0678133-8